

Disputatio medica inauguralis de dysenteria quam..... / / [John Begg].

Contributors

Begg, John.
Bland, R. 1730-1816.
Merriman, Samuel, 1771-1852.
University of Edinburgh.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Edinburgi : Adamus Neill cum sociis, 1793.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/vwc35ud4>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

DYSENTERIA.

DISPUTATIO MEDICA

IN AUGUSTALIS

DE

DYSENTERIA

AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

O. GOSIUM ROBERTSON, S.T.

AVGVSTVS AVGVSTVS

DISPUTATIO MEDICA

AVGVSTVS AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

IN AUGUSTALIS

AVGVSTVS AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

DE

AVGVSTVS AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

DYSENTERIA

AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

AVGVSTVS

AVGVSTVS AVGVSTVS

AVGVSTVS

AVGVSTVS

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
DYSENTERIA:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JOANNES BEGG,

JAMAICENSIS.

SOCIETAT. REG. MED. EDIN.

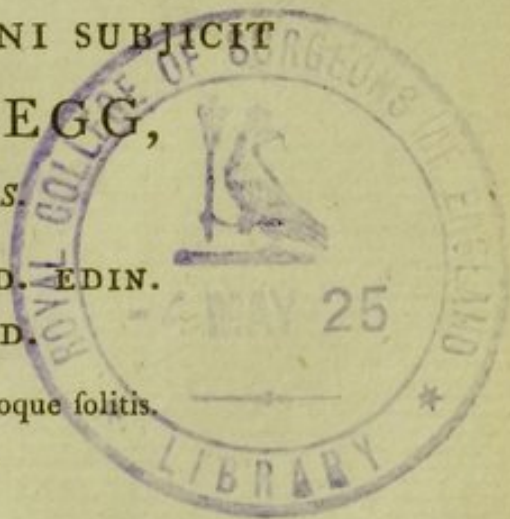
SOC. EXTRAORD.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBAT ADAMUS NEILL CUM SOCIIS.

=====
M DCC XCIII.

DIRECTOR GENERAL
OF THE
MILITARY

DYSENTERIA
FRANCISCO HENRY BROWELL

ANALYSIS
OF THE
MILITARY
HISTORY
OF THE
DISEASE
DURING
THE
WAR
OF 1861-1865

THE
DISEASE
DURING
THE
WAR
OF 1861-1865
IN THE
ARMY
OF THE
UNITED STATES
OF AMERICA

THE
DISEASE
DURING
THE
WAR
OF 1861-1865
IN THE
ARMY
OF THE
UNITED STATES
OF AMERICA

THE
DISEASE
DURING
THE
WAR
OF 1861-1865
IN THE
ARMY
OF THE
UNITED STATES
OF AMERICA

Viro illustrissimo,

FRANCISCO RIGBY BRODBELT,

Armigero,

Proregis JAMAICENSIS Archiatro,

Ob plurima Beneficia insignia,

et Amorem vere Paternum,

quibus

me Puerum dignatus est,

et adhuc dignatur,

Pietatis Monumentum :

London

The Publishers
The Edinburgh

BENJAMIN BELL

FRANCIS & ALBY BROOKFIELD

Christiansburg, Va. 1854

Colleg. R. & Church History & Biography

Private Journals, &c.

and

The History of the

of America, &c.

History

at present, &c.

the history of

the history of

the history of

the history of

the history of

the history of

the history of

Itemque,

Viro illustrissimo,

BENJAMINO BELL,

Armigero,

Chirurgorum facile principi,

Colleg. Reg. Chirurg. HIBERN. et EDINEN.

Nofoc. Reg. Edin. Chirurg.

nec non

Societat. Reg. Edin. Sodal.

Cui foli prælucenti,

Honores

ad quos Academia Edinensis

me nuper evexit,

debeo;

Has Studiorum primitias,

grati Animi Pignus,

qua par est observantia,

facras esse volo

JOANNES BEGG.

THE

THE

BRITISH

AMERICAN

CHINESE

COLLEGE

NOTES

THE

SECRETARY

OF THE

BOARD

OF THE

OF THE

OF THE

THE

OF THE

OF THE

OF THE

JOHN

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

DYSENTERIA.

CUM in hac Academia moris sit, ut quisque ad summam Medicinæ dignitatem evehendus, aliquid ad illam scientiam perti-
nens, in lucem ederet ; paucula igitur de
Dysenteria, utpote in Jamaica, ubi medici-
nam facturum sum, admodum frequenti, con-
scribere statui.

A

MOR-

MORBI DEFINITIO.

Variæ apud varios auctores hujus morbi definitiones extant ; omnibus autem celeberrimi CULLENI *, quæ sequitur, anteponenda videtur :

- ‘ Pyrexia contagiosa, dejectiones frequen-
‘ tes mucosæ vel sanguinolentæ, retentis ple-
‘ rumque fæcibus alvinis, tormina, tenesmus.
‘ Variat,
‘ 1. Vermibus comitata.
‘ 2. Rejectis moleculis carnofis vel feba-
‘ ceis.
‘ 3. Febre intermittente comitata,
‘ 4. Sine sanguine.
‘ 5. Miliaria comitata.’

Hæc

* CULLENI Synop. Nosol. Method. pag. 178.

Hæc definitio præcipua morbi signa complectitur; cum vero morbi facies in diversis exemplis, diversa sit; has varietates nunc exequamur oportet.

MORBI HISTORIA.

Dysenteria exeunte æstate vel ineunte autumno, frequentissimè vigere solet: modo a pyrexia, cum summa lassitudine, nausea, sapore amaro, cibi fastidio, et haud raro fellis vomitione incipit. Hæc signa inflammatione plus minus, nonnunquam vero febre putrida, comitantur: Modo autem a signis diarrhœæ, vel dejectionibus copiosis et biliosis exorditur, nonnunquam sub initium ægrotans singultu afficitur, aut alvus præter naturam adstricta est, dum intestinorum flatus, et sæva tormina torquent. Morbus in plerisque exemplis a tenesmo, torminibus comitantibus, ordiri solet: In quibusdam casibus tormina quidem haud

se ostendunt : sed tenesmus modo gravior, modo lenior, nunquam abest. Hæc symptomata, progrediente morbo, paulatim graviora fiunt. Qualiscunque sit forma quam morbus initio induat, dejectiones in omni exemplo eadem fere brevi evadunt ; hæ quidem e spumoso muco, sanguine plus minus plerumque tincta, potissimum constant : color ac spissitudo varia sunt. Sanguis purus nonnunquam dejicitur, idque tantâ copiâ, ut æger in summo vitæ periculo versetur, et interdum moriatur. Paucis diebus a morbo inchoato, stercus non nisi scybalorum formâ, dejicitur ; hoc quâvis ratione evacuatum, tormina ac tenesmus, quantinus levat ; hoc autem levamen haud diu perstat. In quibusdam casibus molculæ, adipem vel caseum referentes, et membranæ vel partes tunicæ villosæ abrasæ puri et fani ei putridæ admistæ dejiciuntur. Vermes quoque nonnunquam excernuntur. Progrediente morbo fellis vomitio, nausea et sapor

sapor amarus subinde observantur. Dolores
diversarum abdominis partium flatu distenta-
rum sæpe torquent, et ad costas spurias adeo
nonnunquam sæviunt, ut spirandi difficulta-
tem inferant. Morbo inveterato ani prolap-
sus, ischuria aut dysuria comitatus haud raro
accidit. Hoc modo plerumque progreditur
dysenteria; cujus signa pro gravitate febris
comitantis, plus minus graviora ac varia sunt,
et pro vario ægri habitu varium temporis spa-
tium durant. Quando febris est levis, aut
nulla, morbus per aliquot menses perstare
nonnunquam solet: nonnunquam vero pau-
cis diebus æger violentia inflammationis, aut
signis putredinis, uti vocantur, supervenienti-
bus, e medio rapitur. Pyrexia paucis diebus
modo æger peritè tractetur, plerumque eva-
nescit, et sanitas brevi restituitur. Interdum
vero, morbo provectiore, typhus accenditur;
qua æger in summum vitæ periculum induci-
tur. Illa in quibusdam exemplis etiam ab
initio

initio oritur, et per totum morbi decursum perstat. Alii somnolentia, alii vigilia pervicace, alii vero etiam ab initio convulsionibus afficiuntur. In quibusdam exemplis lenioribus delirium etiam morbi initio adest. Si morbus malignus futurus sit, lingua, quæ initio mucō albo obducta fuerat, colorem nigricantem, aut fuscum induit. Dentes crusta nigra teguntur, cutis fit insigniter calida ac sicca; fitisque inexplebilis urget. His superveniunt maximæ anxietatis sensus, delirium, eruptio miliaris, petechiæ, interdum aphthæ et convulsiones. In quibusdam casibus corpus marcescit, et dolores rheumatismum simulant in variis artuum abdominisque partibus infestant, anxietas præcordia opprimit, cibum vel levissimum stomachus fastidit, ac rejicit, tormina sæviora fiunt, nec dejectione mitigantur, quæ jam frequentior facta foetorem intolerandum, præsertim si intestina gangræna afficiantur, undique diffundit. Hunc autem foetorem prægrediuntur interdum dejectiones
olidæ,

olidæ, oleosæ ac nigræ, et moleculæ carnis livida ejiciuntur ; urina parca, pallida, ac limpida redditur. Jamque tormina, quæ antea summo cruciatu ægrum torquebant, cessant ; arteriarum pulsus debiles ac abnormes fiunt ; singultus supervenit ; urina et stercus, incio ægro, elabuntur ; sudor gelidus prorumpit ; dysphagia accedit ; oculi hebescent ; extrema corporis frigent ; visus imminuitur, vel prorsus aboletur ; et mors tandem miseris finem imponit. Quo morbi historia plenior et accuratior fiat, phænomena cadaverum incisione indagata subjicienda sunt.

CADAVERUM INCISIO.

Intestina crassa ab hac peste potissimum afficiuntur fere semper inflammatione, aut gangræna, vel utraque simul laborant. Colon ac rectum maximè ac sæpissimè inflammata, ac ulcerata, et aliquando constricta inventa fuerunt,

fuerunt, tunicae ipsorum præternaturam crassæ, nigræ, et quasi putridæ fuerunt, et tunica villosa exesa conspiciebatur. Intestina tenuia sibi invicem adhærere, iliumque ulceribus plurimis exiguis occupari visa sunt. Testante BONTIO, vesicula fellea humore albo, nullo simul fellis vestigio existente, plena reperta fuit. Peritoneum justo crassius in quibusdam exemplis intestinis adhærere compertum fuit. Cel. MONRO in prælectionibus varia specimina stragis diræ, quam hoc malum dat, quotannis ostendere solet.

CAUSÆ REMOTÆ.

Dysenteriam inter ac putridinem, aliquem plerumque nexum intercedere hinc liquido constat, quod in his anni tempestatibus, et in locis, quæ putredini maximè favent, potissimum vigere solet, et febribus putridis sæpe jungatur. Porro dysenteria intermittens

tibus

tibus ac remittentibus haud raro stipatur, et in quibusdam exemplis in remittentem vel tertianam mutari fertur. In hujusmodi casibus tertianarum paroxysmi dejectionibus, ac sævis torminibus comitantur; quæ quidem res intermittentes ac dysenteriam easdem causas remotas habere probare videtur. Hæc opinio haud parum confirmatur, eo quod in iisdem anni tempestatibus ac terræ locis contingunt, quodque ambo bile copiosè evacuato levati fuerunt. Cum autem cholera in eodem rerum statu oriatur, et dysenteriae signis sæpe immunis sit, de nexu dysenteriam inter ac fellis statum vix aliquid statuere possumus. Causæ remotæ ad duo capita referendæ sunt; jure enim in Prædisponentes et Occasionales dividuntur. Illæ sunt omnia quotquot corpus infirmant, et fere innumeræ sunt; præcipue autem videntur humor quovis modo applicatus, veluti, aër humidus, vestes aut stragula humida, &c. affectus animi deprimentes, studium intensius, jejunium, morbi prægressi, immunditia, li-

quorum inebriantium abusus, Venus nimia, defatigatio, calor ingens præcipue si humori jungatur, diæta parca, defectus aëris liberioris, cibi animalis et aquæ, vapores putridi, cadaverum quæ sub dio insepulta putrescunt. Hinc morbus sæpe in urbibus obsessis, in castris, in classibus ac locis paludosis, grassari solet. Causa excitans est contagio sui generis. Utrum morbus sine contagione oriri potest, necne anceps hæreo. Cel. Medicus WAR-
DROPE dysenteriam in castris Britannicis, bello Americano, ab humore solo oriri observavit: nulla enim, inquit, causa aderat, cur contagionem specificam ibi existere suspicaretur; nec desunt quibus videtur morbum a frigore solo corpori admoto oriri; fructus quoque nimia copia devorati, et succus immaturus arundinis sacchariferæ, dysenteriam sæpe intulisse feruntur. Hæc omnia autem admodum dubia mihi videntur, verisimile enim mihi videtur, contagionem clam subfuisse, et innocuam et actionis expertem mansisse, donec
causæ

causæ debilitantes scilicet, humor, frigus et fructus immaturi, effectus suos in corpore ediderant. Quod ad vapores putridos animales attinet, auctor est cel. CULLENUS se observasse eos nonnunquam diarrhœam movisse, dysenteriam autem ab iisdem ortam esse, nunquam pro certo dicere potuisse. Fructus immaturi diarrhœam quidem sæpe cient. Minimè vero crediderem dysenteriam quippe cujus signa semper eadem sunt, quamque pro certo contagiosam esse novimus, a tot causis diversis excitantibus inferri.

DE CAUSA PROXIMA.

Cum dysenteria plerumque instar diarrhœæ a dejectionibus incipiat, vix dubitari potest quin morbus saltem initio pendeat ab acri, quod motum intestinorum peristalticum intendit, tunicas intestinorum teneras irritat, inflamat, et tandem exedit, ac exulcerat; tuni-

cæ enim vasorum sanguinem vehentium, adeo nonnunquam exeduntur, ut, testante Professore MONRO, profusiones sanguinis periculosæ insequantur. Hæc omnia cadaverum incisione demonstrata fuerunt, fæces alvinæ plerumque retinentur, in coli cellulis indurantur; retentæ tormina, tenesmus, et sane omnia signa irritatione sua augment. Hæc igitur Materia acris ac Inflammatio pro causa proxima haberi debent: Spasmus enim est potius effectus quam causa morbi.

DE RATIONE SYMPTOMATUM.

Pyrexia in hoc morbo ab eadem causa remota ac febris in genere pendere mihi videtur; illa autem variat pro anni tempestate, regione, loci situ, ægri viribus, ac corporis habitu: Pyrexia causa est forsân debilitas, et vasorum extremorum spasmus, secretio bilis
aucta

aucta pendere videtur a cursu humorum introrsum facto ; in hoc enim morbo cutis insigniter ficca est ; porro cum ex diætis materia acris intestina irritet, atque tandem inflammatione ac gangræna afficiat, mirum non est si tormina ac frequens desidendi desiderium superveniant. Intestina enim sunt admodum irritabilia, et magna sentiendi facultate polent, inflammata igitur ac debilitata spasmus afficiantur oportet ; hinc fæces in colo, sede scilicet morbi præcipua retinentur, et tandem partibus tenuioribus resorptis indurantur, et irritando partes jam inflammatas, et admodum sensibiles, tormina sæva excitant. Hinc facile intelligitur quare scybalis evacuatis, omnia signa plerumque levantur, non autem semper ex toto mitigantur ; cum enim tunica villosa exeditur, et inflammatio multum intenditur, res blandissimæ tormina excitabunt : dejectiones sanguinolentæ, aut sanguinis, a vasis sanguiferis exesis proveniunt. Quod ad tenesmi causam attinet, pendet, uti CULLE-

NUS opinatur, ab oscillatione, quæ diffunditur a sede spasmī ultra quem motus peristalticus propagari non potest, ad anum usque, ubi quasi in puncto fixo sistitur; canalis alimentarius nonnunquam præter modum distenditur, quia flatus ob spasmum descendere nequit: Prolapsus ani ab iteratis ac violentis defidendi conaminibus oriri minime quidem mirandum est. Petechiæ, quæ nonnunquam super cutem se ostendunt, et stercoris spuma ac fœtor intolerandus, a magna debilitate, et insigni forsan humorum in putredinem proclivitate oriuntur.

DE DIAGNOSI.

Diarrhœa, dysenteriam incipientem, adeo nonnunquam simulat, ut non semper facile distinguī possint. Hæc autem similitudo rara est, et discrimen brevi quidem inveniri potest. Fæces enim alvinæ in diarrhœa semper de-
jiciuntur:

jiciuntur : Post paucos autem dies in dysenteria retinentur, et raro nisi scybalorum forma dejiciuntur. Porro diarrhœa nullam habet pyrexiam primariam, neque contagione vulgaratur; hæc autem res longè aliter se in dysenteria habet.

DE PROGNOSI.

Judicium de diri hujus morbi eventu sæpe incertum, et nonnunquam infelix fit, oportet; plurimum enim periculi semper habet. Si brevi post emetica ac cathartica administrata signa leventur, si tormina ac tenesmus minuantur, ac rarius recrudescant; si ægri vires haud insigniter frangantur, si vomitus non adeo frequens est, et denique si dejectiones sanguine non tingantur, et ad naturales accidentes speciem stercoream quadantenus induant, et copiosiores fiunt, et febris non sit typhodes

des exitum faustum sperare licet. Contra, pyrexia typhodes, frequens ac vehemens, vomitio, singultus, dejectiones numero auctæ, et solito minores, spumosæ, fœtidæ, vix tolerandæ, inscio ægro, elabentes, tormina ac tenemus aucta, facies pallida, delirium, pulsus debiles, ac abnormes, abdominis tumor, aphthæ vel faucium dolor, eruptio miliaris, vibices, maculæ, convulsiones, animi deliquia, frigus extremorum, sunt signa pessimi ominis. Singultus quidem, morbi initio, non adeo timendus est, sed finem versus, est pessimum signum, et gangrænam indicat. Nervorum contractio spasmodica in pueris est pessimum signum, testante ZIMMERMAN, eos enim brevi omni sensu orbat. Ætate provecti, mulieres uterum gerentes, ac pueri plerumque, hac peste vexati, e medio rapiuntur. Si pyrexia plurimum inflammationis habeat, maximum periculum instare solet. Ardoris in abdomine sensus, et tormina immania subito cessantia instare mortem significant: signis lethalibus annumerantur

annumerantur icterus superveniens a BAGLIVIO, et urina limpida ac parca ab HUXHAMIO, aliqua tamen salutis spes fovenda est, dum stercus ac urina non sine ægri voluntate excernuntur.

RATIO MEDENDI.

Cum febris quæ dysenteriam comitatur in diversis exemplis, diversa sit, medendi consilia pariter diversa sint, oportet; nonnunquam enim diathesis phlogistica, sive vis cordis et arteriarum nimia, ab initio adest: Modo autem diathesis putrida cum magna debilitate a morbo inchoato, observatur. In omni exemplo, materia morbose atque scybala intestina irritant ac rodunt; consilia igitur huic morbo maxime accommodata sequentia videntur:

I. Materiam morbosam ex intestinis evacuare.

II. Diathesin phlogisticam tollere.

III. Spasnum solvere, et signa molesta levare.

IV. Intestina ab acrimoniâ defendere.

V. Debilitati ac putredini occurrere.

Primum Consilium absolvitur medicamentis catharticis, ac vomitoriis. Longum ac inutile foret, omnia cathartica enumerare, quæ a variis medicis in hoc morbo decantantur. Acerrima olim dari solebant; Clinici autem hodierni, pessimos eorum effectus experientia docti, non nisi mitioribus utuntur. Sales neutri, aut oleum recini, votis plerumque respondent; *Magnesia vitriolata, soda vitriolata, soda tartarizata, et soda phosphorata*, &c. præscribi possunt; vel parvæ *antim. tartariz.* doses, uti nos monet celeberrimus CULLENUS, qui hoc medicamentum omnibus præstare comperit. Alvus singulis diebus, vel quolibet biduo, vel

vel triduo, prout signa postulaverint, leniter purganda est. Hic loci, formulam, quæ a celeberrimo LIND haud parum commendatur, subjungere juvat :

- ‘ R_x. Mannæ optimæ unciam,
- ‘ Antimonii tartarizati grana duo,
- ‘ Emulsionis communis libram,
- ‘ Syrupi papaveris semunciam :
- ‘ Misce.’

Hujus mixturæ unciam omni semihora capiendam, et hora somni haustum anodynum, præscribere solebat.—*Soda phosphorata* vel *soda tartarizata* jusculo ovillo soluta plerisque aliis salibus neutris gratiora, reperiuntur. Lotiones emollientes, valdè profunt, partes inflammatas fovendo, et si opium conjungatur, tormina ac tenesmus, mirum in modum levantur, et sæpe consopiantur ; his autem alvi purgatio semper præmittenda est. Parum enim proficiunt, ni scybala evacuentur. Prout res postulaverint

stulaverint, iterandæ sunt, et forsan juscula ovilla, omnibus anteferenda sunt. Celeberrimus ZIMMERMAN, vomitionem, in hoc morbo multum commendat. *Antimonium tartarizatum*, aqua hordeata solutum, dosibus pro ægri viribus iteratis, et per noctem continuatis, præscribere, et fructibus tamarindorum secundo, vel tertio quoque die, ad alvum laxandum, uti solebat. Timendum autem est ne acida hujusmodi fructuum, tormina augeant. Cum morbus igitur impetum facit, emetica statim præscribenda, nisi signa postulaverint, ut sanguinis detractio præmittatur: die sequente, alvi purgatio, modo quem supra diximus, præcipienda est. Sunt alia medicamenta purgantia, quæ a quibusdam Medicis celeberrimis tantis laudibus efferuntur, ut illa silentio præterire, nefas videatur. Celeberrimus DEGNER in libro suo, De Aëre et Epidemicis, rheum, et *lixivam* e tartaro, medicamentum divinum potius quam humanum, appellat. Verendum autem, ne *lixiva purificata* partes plus fatis

jam

jam inflammatas, irritet. HUXHAM ac PRINGLE idem medicamentum, scilicet rheum, magnis laudibus prosequuntur : Ille, ad vermes, si qui forte adsint, fugandos, *hydrargyrum muriatum* mitem, commendat, et rheum pro medicamento cathartico optimo, habet : Hic, rheum laudat potissimum si pauca *hydrargyri muriati mitis* grana, conjungantur : Sic commixtum nunquam se fefellisse, asserit. *Vitrum antimonii* ceratum, plurimum nec injuria, a celeberrimo CLEGHORN et Professore HOME, commendatur. Celeberrimus Medicus CLARK, *mercurium muriatum mitem*, vel calomelas, etiam atque etiam, commendat. Hoc enim, inquit, medicamentum, dysenteriam tam acutam, quam vetustam, tum in pueris, tum in adultis, sæpissimè sanasse ; morbumque uti post cætera medicamenta evenire solet, non recidivum fieri, affirmat. Ita propinandum monet, ut alvi purgatio non fiat ; quamprimum os afficitur, et ptyalismus supervenit, morbus evanescit. Hora somni, febre ac nausea prementibus,

mentibus, bolum ex *antimonii tartarizati*, grano dimidio, et *mercurii muriati mitis*, granis quinque, pauxillo opii addito, præscribere solebat. Si post grana triginta vel quadraginta medicamenti hoc modo præscripti, stercus naturale non sequitur, tunc opium omittendum putat, et dosi medicamenti augetur, ut alvi purgatio fiat. Sic morbus plerumque tollitur; huic fini, ut vir celeberrimus inquit, grana duodecim aliquando respondent; plerumque vero triginta vel quadraginta opus est. Hujus medicamenti usui objici solet, intestina justo jam irritabiliora esse; ac proinde fieri non posse, quin tormina, cæteraque signa, acerbentur. Respondit vero, se hoc remedio usum esse, in casibus longis, iisque acutis, qui cæteris medicaminibus obstitissent; nullumque malum effectum insequutum esse.

Secundum Consilium necessarium evadit, cum morbus inflammationis signis comitatur, ut vere et hieme accedere solet. Sanguis
his

his rebus circumstantibus, pro ægri viribus et violentia signorum, detrahendus est. Cel. Medicus DONALD MONRO, sanguinis detractionem plurimum profuisse comperit, in exemplis, quibus æger ingenti recti dolore, torquebatur, hoc enim modo suppurationem alioquin non sine ratione pertimescendam, se præcavisse, asserit.

Tertium Consilium, spasmus scilicet solve-
re, absolvitur, augendo humorum cursum, superficiem versus. Multa ex medicamentis, quæ ad primum consilium exequendum supra laudavimus; huic pariter haud male accommodata sunt, omnibus enim medicis notum est, quantus stomachum inter ac cutem, consensus, intercedit: Hinc medicamenta vomitoria, post effectus suos primarios, ventriculi scilicet exinanitionem, exhalationem super cutem promovent, cumque hæc excretio suppressa, inter causas dysentericiæ remotas, jure recenseatur, non vel minimè dubitandum censeo,

feo, quin in hoc morbo plurimum possit. Nec moror quæ cel. DEGNER huic medendi consilio objicit; constat enim experiëntiâ, exhalationem per cutem, egregios in hoc morbo effectus, præstare. Varia quidem sunt medicamenta vomitoria quæ huic consilio haud malè accommodantur; qualia sunt medicamenta ex antimonio parata, veluti *antimonium tartarizatum*, *vinum antimonii tartarizati*, &c.; et medicamenta ex vegetabilibus derivata, veluti *ipêcacuanha*, &c. Hôrum quidem medicamentorum delectum, peritus Medicus, nunquam omittet: In calidis regionibus, ob debilitatem, quæ fere semper hunc morbum insignit, *antimonium tartarizatum* vix ac ne vix quidem, præscribendum est. Hoc quidem medicamentum, regionibus frigidis, in quibus, diathesis phlogistica viget, magis accommodum videtur: Ipecacuanha, igitur, in omnibus casibus, ubi debilitas est insignis, anteponenda mihi videtur; in quibusdam fanè exemplis, eo usque convelluntur vires, ut *infusum*

sum chamæmeli, cæteris omnibus tutior fit.

Antimonium tartarizatum dosibus parvis præscriptum, in exemplis ubi vires parum fractæ sunt, humores superficiem versus insigniter ac tuto diriget. Remedia externa ad spasmus solvendum sunt, fons, balneum tepidum, et epispastica, quæ nunquam negligenda sunt. Epispastica quidem in omni fere exemplo conveniunt; in casibus autem, ubi debilitas est insignis, balneum tepidum ægrè, ac cautè adhibendum est. De effectibus *antimonii calcareo-phosphorati* in hoc morbo, nihil, quatenus mihi novisse contigit, apud scriptores medicos vulgatur; facilè autem crediderim hoc medicamentum præstantissimos in hoc morbo effectus editurum. In ventriculum enim non æquè violenter agit ac *antimonium tartarizatum*: porro in totum canalem alimentarium et cutem, certius quam alia ex antimonio parata agit; nec vires hujus medicamenti, ut quibusdam Medicis celeberrimis olim persuasum fuit, ex acido ventriculi, et intestinorum,

pendent; constat enim experimentis cel. Medici PEARSON, hoc medicamentum conflare ex calce antimonii et calce *phosphorata*, quæ omnia elementa sibi invicem conjunguntur, et salem triplicem efficiunt. Hinc patet effectus ejus a canalis alimentarii acido minimè pendere; nec adeo esse periculosum ac quibusdam olim persuasum fuit. Vix igitur dubitari potest, quin huic consilio quam optimè responderit.

Quartum Consilium, scilicet, intestina ab acrimonia defendere, et signa molesta levare, medicamentis demulcentibus ac anodynis explebitur; qualia sunt, aqua hordeata, mucilago gummi Arabici, olea blanda, juscula ex carnibus, et opium. Gummi Arabicum aqua hordei solutum, forma lotionis adhibitum, potissimum si opium jungatur, colon oblinendo ac fovendo præclaros edit effectus; intestina enim ab acrium irritatione defendit, et tormina ac tenesmus obtundit ac sopit. Delirium pertinax ac vigilia, quæ ægrum haud raro torquent,

torquent, hauſtu anodyno levanda ſunt. Huic pariter confilio haud malè reſpondet potus copioſus ac blandus, veluti aqua hordeata cum pauxillo ſacchari, et diæta idonea, qualis eſt ſago, juſculum ovillum, pullinium, &c. fructus recentes, quales ſunt uvæ, fragaria, auran- tium, et poma mitia, morbo nondum provec- to optimè accommodari videntur; uſu autem eorum morbi finem verſus, quando acor ven- triculi ac tubi inteſtinalis inſignis eſt, abſtinen- dum erit, et tunc potione cretaceâ utendum eſt.

Quintum Conſilium, ſcilicet, debilitati ac putredini occurrere, medicamentis tonicis, ſti- mulantibus atque antiſepticis abſolvitur. Re- media roborantia ferè innumera apud medi- cos reperiunda ſunt, veluti aſtringentia, quo- rum præcipua ſunt, pulvis ſtipticus, catechu: Omnium vero hujusmodi remediorum princeps eſt Cinchona, atque aër frigidulus, ac recens. —Ventriculo ac inteſtinis, ſatis depletis, et fæcibus naturalibus dejectis, cinchona ſtatim præſcribenda

præscribenda est. Si febris quæ dysenteriam comitatur remittat, vel intermittat, statim, etiam morbi initio, præscribi debet, si nulla inflammationis signa adsint; ne febris continua fiat, quod in regionibus calidis evenire solet, interdum aliquantulum opii una cum cinchona propinatur, potissimum, quando hic alvum ciet. Stimulantium princeps et optimum solatium mortalibus ægris, est vinum generosum; omnibus forsan præstat vinum rubrum Lusitanum, Madarense, et Burdigalense. Mundities summam medici attentionem in hoc morbo sibi vindicat; linthea igitur ac stragula quotidie mutanda sunt. Omnia excreta, et vasa quæ illa continent, statim eliminanda sunt; nec vasa, nisi prius optimè purgata, in ægri cubiculum admittenda. Vinum Rhenanum, aquâ et parvo saccharo additis, potus est gratissimus, et humorem in putredinem proclivitati, fortiter occurrit. Hoc igitur, et interdum vino rubro Burdigalensi, prout ægro magis arrideant, caluisse juvabit.

